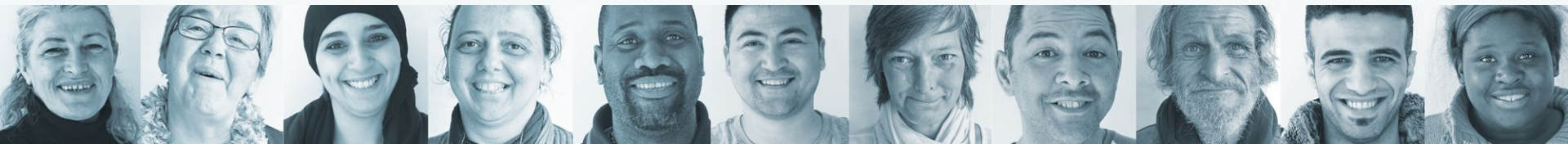

Netwerk tegen Armoede

Trefdag IGS Noordrand

Even voorstellen

Laura Van Raemdonck

- Beleidsmedewerker Vrije Tijd: Cultuur, Sport, Jeugd(werk), Vakantie

Cindy Van Geldorp

- Ervaringsdeskundige, Communicatiemedewerker, Beleidsmedewerker

Doel

- Inzicht in:
 - Armoede en cultuurparticipatie van mensen in armoede: vanuit theorie én praktijk/ervaringen
- Uitwisseling over drempels en goedepraktijkvoorbeelden

Risico op armoede of sociale uitsluiting

Actueel

Cijfers

Documentatie

Meer dan 2 miljoen Belgen lopen risico op armoede of sociale uitsluiting

HUISHOUDENS 16 februari 2023

2.144.000 landgenoten of 18,7% van de Belgische bevolking loopt risico op armoede of sociale uitsluiting (AROE). Dat blijkt uit de armoedecijfers voor 2022 die Statbel, het Belgische statistiekbureau, vandaag publiceert op basis van de enquête naar de inkomens en levensomstandigheden (EU-SILC).

Netwerkorganisatie van 61 verenigingen waar mensen in armoede het woord nemen

Missie Netwerk tegen Armoede

Structurele armoedebestrijding (rechtenbenadering)

d.m.v. **basiswerk** en **beleidswerk** (a.h.v. 6 criteria):

- **Beleidswerk:** overleggroepen/dagen, verticaal overleg, partneroverleg, armoedetoetsen op decreten
- **Basiswerk:** laagdrempelige ontmoetingsplaatsen, sociale dienstverlening, trajectbegeleiding op maat
- Ondersteuning
- Vorming
- Beeldvorming/communicatie

DE 6 CRITERIA

Mensen in armoede blijven zoeken

Mensen in armoede verenigen

Mensen in armoede het woord geven

The central graphic is a dark teal rectangle containing six white icons and their labels:

- Icon 1:** A magnifying glass over a person icon, representing searching for people in poverty.
- Icon 2:** A group of six people icons with their arms raised, representing unity.
- Icon 3:** A megaphone, representing giving a voice.
- Icon 4:** An arrow pointing from one person icon to a group of three, representing social emancipation.
- Icon 5:** Three interlocking gears, representing social structures.
- Icon 6:** Two speech bubbles, representing dialogue and formation.

Labels for the icons:

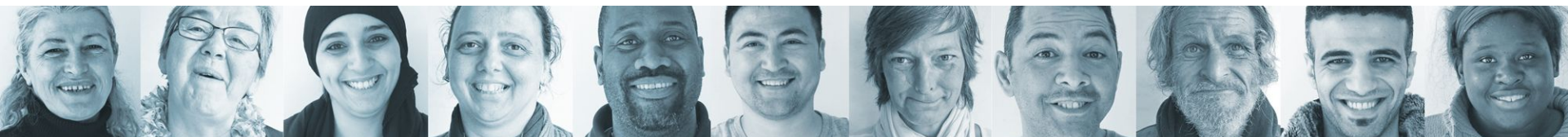
- Werken aan maatschappelijke emancipatie
- Werken aan maatschappelijke structuren
- Dialogo en vorming

Uitgangspunt:
ervarings-
deskundigheid
én participatie
centraal!

Armoede is ...

Schematische voorstelling

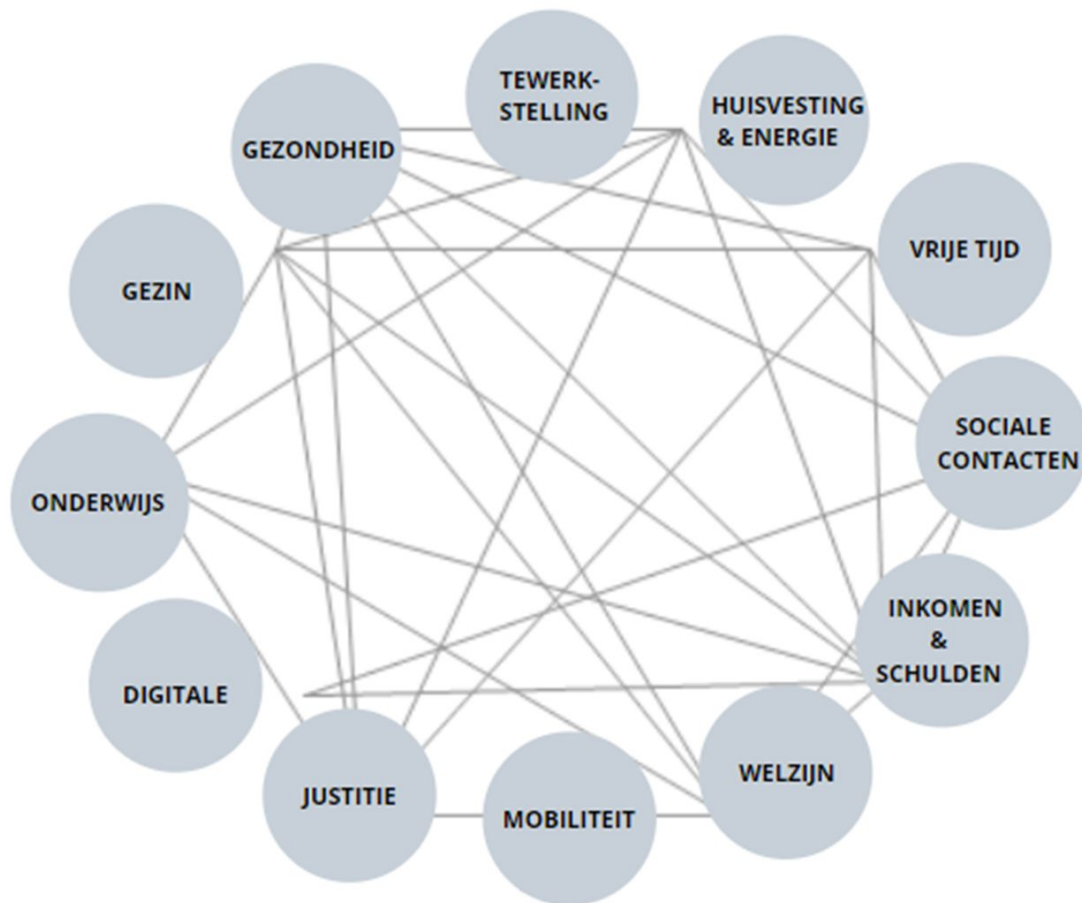

Verwevenheid van armoede

Armoede gaat over het op elkaar inspelen van al die verschillende domeinen
(meestal negatief!)

Deze verwevenheid vormt geen vangnet.

Integendeel: een neerwaartse spiraal
-> Een vicieuze cirkel.

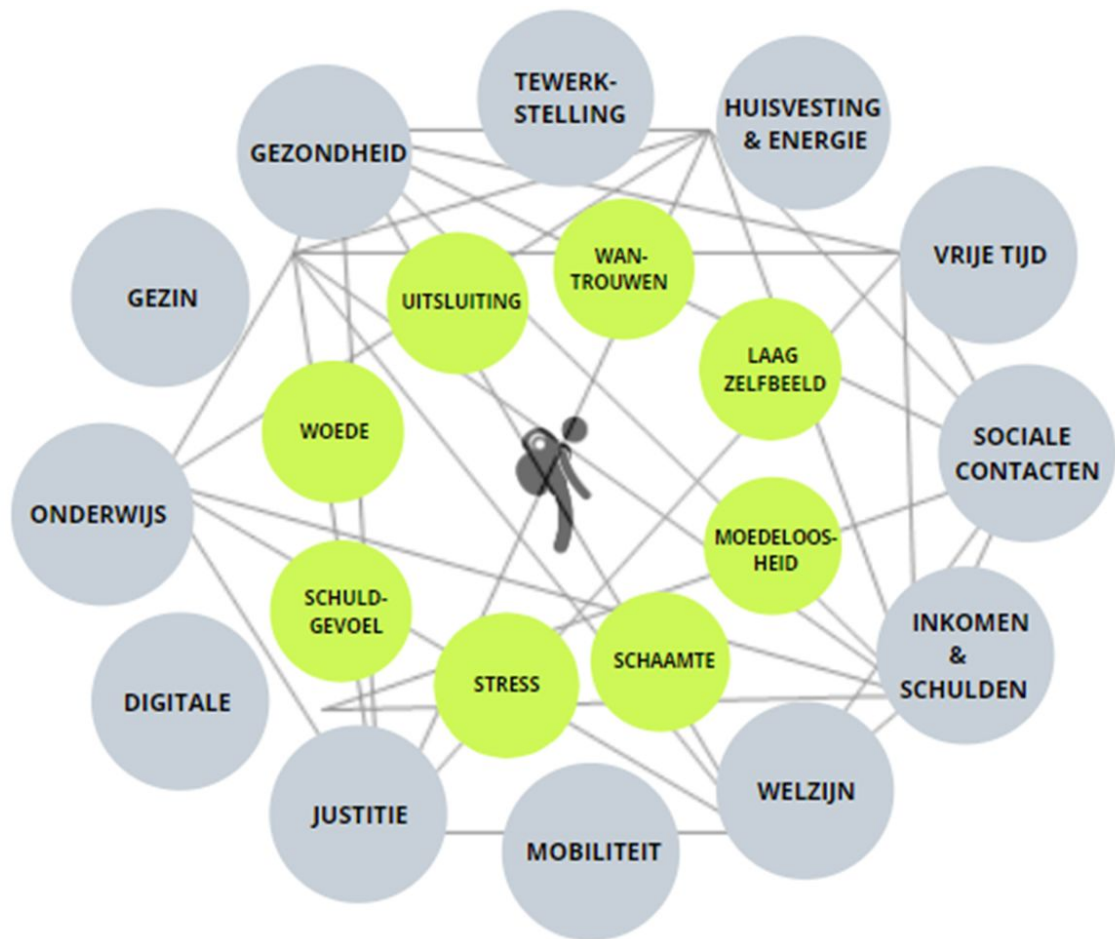

Binnenkant van armoede

Wat doet het met een mens om in armoede te leven?

Het gaat niet over iets niet of wel 'hebben', het gaat over de effecten hiervan op het 'zijn'.

Mensen in armoede voelen zich meestal niet erkend en hebben een zeer groot wantrouwen tegenover de samenleving.

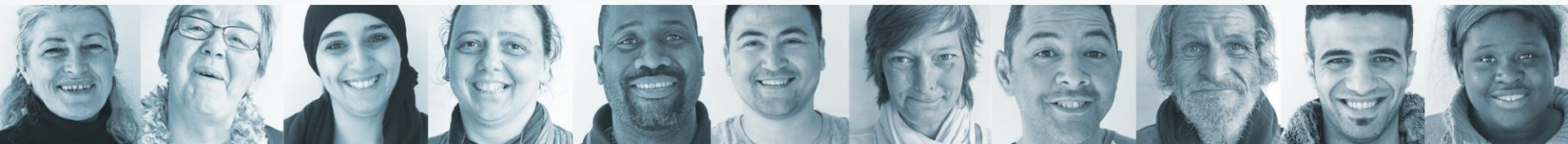

Armoede is ... verbinding verliezen

- zichzelf
- de anderen
- de maatschappij
- de toekomst

Vrije tijd is een grondrecht

Cultuur en vrije tijd

Waarom belangrijk?

Toch: ongelijke toegang tot vrije tijd

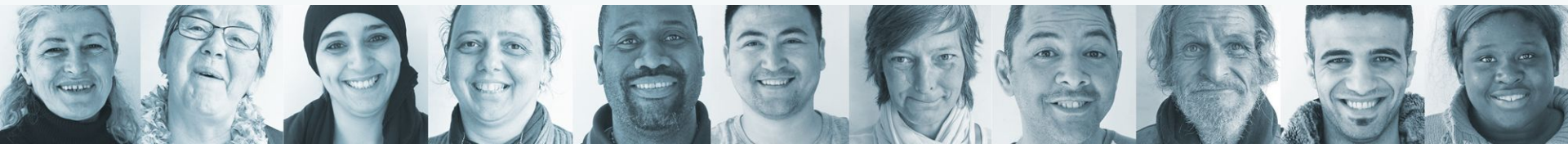
- **46%** van de SE-kwetsbare Vlamingen kan wekelijks geen klein bedrag uitgeven aan persoonlijke behoeften op plezier.
- **47%** van de SE-kwetsbare Vlamingen moet zich regelmatig vrijetijdsactiviteiten zoals sport, film of concerten ontzeggen.

KU Leuven, VRT, 2021

Maar: **meer dan enkel financiële drempels!**

Participatiedrempels

Verschillende participatiedrempels...

Praktische en
fysieke
drempels

Informatie-
drempels

Sociale en
culturele
drempels

Financiële
drempels

Ontoereikend
aanbod

Psychologische
drempels

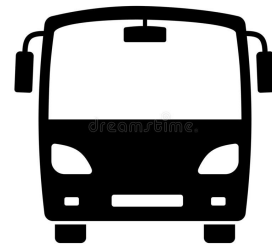
Financiële drempel

= meest doorslaggevende drempel
Maar enkel hierop inzetten volstaat niet!

- Toegangsticket/inschrijvingsgeld
- Materiaalkosten, kledingvoorschriften
- Verzekering
- Verdoken kosten bv. consumptie achteraf, verzekering
- ...

Praktische drempel

- Bereikbaarheid met het openbaar vervoer:
 - Locatie van de organisatie
 - Uren van de activiteit
 - Activiteiten op verplaatsing
- Aangepast aan fysieke beperkingen?
- Opvang van kinderen tijdens activiteit?

Kennis- en informatiedrempel

- Onduidelijke taal en communicatie: vaak jargon
- Ongelijke toegang tot informatie & onwetendheid:
 - Is het wel iets voor mij?
 - Welk aanbod is er?
 - Op welke locatie?
 - Kan ik daar terecht aan verminderd tarief?
 - Zijn mensen met een beperking ook welkom?

Sociale en ‘culturele’ drempel

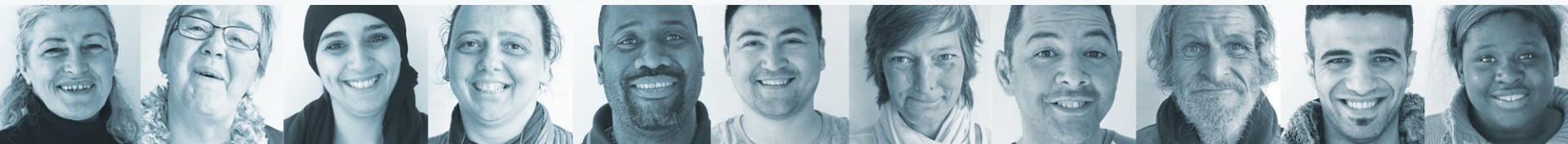
- Geen gezelschap om samen te gaan
- Voelen zich niet thuis bij ‘gewone’ publiek
 - Statusverlegenheid “cultuur/elitesport is niets voor mij”
 - Onuitgesproken gedragsregels
 - Misverstanden en vooroordelen bij beide partijen
→ fundamentele attributiefout

Psychologische drempel

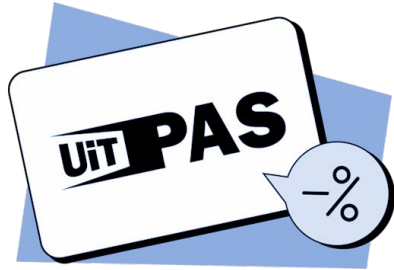

- Schaamte, minderwaardigheidsgevoel
- Wantrouwen en negatieve ervaringen
- Angst voor nieuwe ‘kwetsingen’
- ‘Ik kan dat niet’, ‘Dat is niets voor mij’,
‘Ze gaan mij bekijken’...

Drempels verlagen

De 7 B's van toegankelijkheid

- **Bekend**
- **Betaalbaar**
- **Bereikbaar**
- **Beschikbaar**
- **Begrijpelijk**
- **Bruikbaar**
- **Betrouwbaar**

Dialogotafels

Bespreek elke B.

1. Lees getuigenissen
2. Lees om de beurt 1 advies
3. Wissel uit:
 - Wat heb jij al gedaan?
 - Waar schiet je nog tekort?

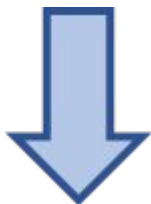

Terugkoppeling

Deel iets over elke B.

Vraag raad aan
ervaringsdeskundige.

Cultuur, sport, jeugdwerk

Dossiers # Aanbeveling

Cultuurparticipatie van mensen in armoede: moeilijk bereikbare groepen bestaan niet

04/05/2023

Deelname aan cultuur is een grondrecht. Investeren in cultuur is belangrijk voor het inclusiever en duurzamer maken van onze samenleving. Cultuur zorgt namelijk voor inclusiviteit, creativiteit, innovatie, en verbinding in een wereld gekenmerkt door verstedelijking, digitalisering, migratie, en groeiende socio-economische ongelijkheden. Voor maatschappelijk kwetsbare individuen kan deelnemen aan culturele activiteiten enorm veel betekenen: op een laagdrempelige en plezierige

Dossiers # Aanbeveling # Nieuws # Verhaal

Maatschappelijk kwetsbare jongeren aan het woord over vrije tijd en welbevinden

03/04/2023

Dit rapport omvat advies over twee prioriteiten van het jeugd- en kinderrechtenbeleidsplan namelijk "vrije tijd voor allen" en "welbevinden en positieve identiteitsontwikkeling". Een belangrijke meerwaarde van dit rapport is dat de ervaringen van maatschappelijk kwetsbare jongeren over vrije tijd en welbevinden uitvoerig zijn meegenomen. Wij hopen dat dit rapport nuttig zal zijn voor beleidsmedewerkers, onderzoekers, en praktijkwerkers, zodat zij in de toekomst beter kunnen inspelen op de uitdagingen en kansen die

Enkel financiële tegemoetkoming is onvoldoende... belang van toeleiding!

“Ik kreeg gratis kaarten, maar ik durfde niet te gaan.”

“De groep gaf me veiligheid. Intussen begeleid ik ook anderen en heb ik al veel schone dingen gezien.”

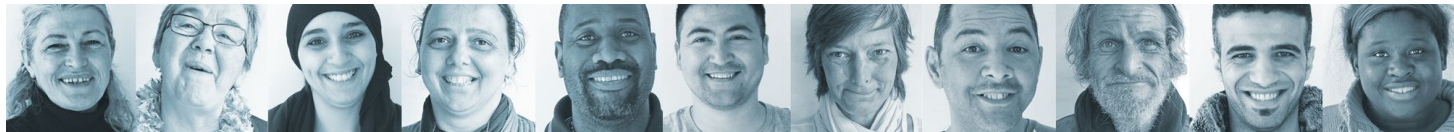
Toeleiding = gedeelde verantwoordelijkheid

(verenigingen, hulpverlening, maar ook vrijetijdsaanbieders)

Samenwerking

Je staat niet
alleen!

Participatie: meer dan deelnemen

- Actief mensen in armoede betrekken!
 - Bij het vormgeven van het aanbod
 - Als signaalfunctie: beleidsbeïnvloeding!

Wat neem je mee?

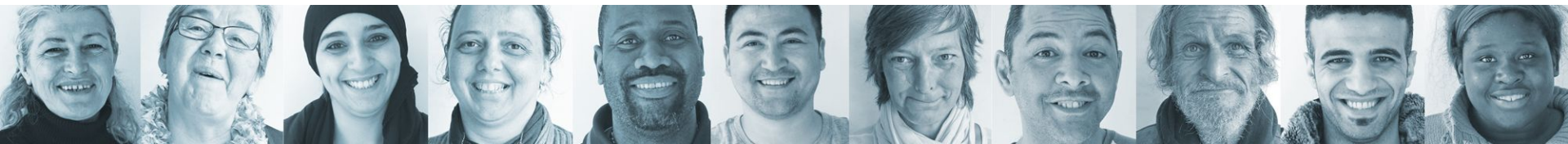
Wat raakte je het meest en wat maakt je enthousiast?

Vragen?

Vlaams Netwerk Tegen Armoede
www.netwerktegenarmoede.be

laura.vanraemdonck@netwerktegenarmoede.be

Bedankt!

Netwerk tegen Armoede

Netwerk tegen Armoede

@netwerktegenarmoede

@netwerktegenarm

Doe een gift: BE86 8939 4407 0450

